

Obecné pokyny o nakládání s přidruženými podniky, včetně účastí

Úvod

- 1.1. V souladu s článkem 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (dále jako „nařízení EIOPA“)¹ vydává orgán EIOPA obecné pokyny o nakládání s přidruženými podniky, včetně účastí.
- 1.2. Obecné pokyny se týkají čl. 92 odst. 1 písm. b) a čl. 111 odst. 1 písm. m) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (dále jako „směrnice Solventnost II“)² a článků 68, 168 a 171, aniž je tím dotčen článek 84 prováděcích opatření³.
- 1.3. Tyto obecné pokyny jsou určeny orgánům dohledu podle směrnice Solventnost II.
- 1.4. Tyto obecné pokyny upravují určování přidružených podniků a účastí a nakládání s nimi tak, aby byl ve všech členských státech zajištěn stejný přístup.
- 1.5. Pro účely těchto obecných pokynů se podnikem držícím účast rozumí podnik, který provádí výpočet své solventnosti. Přidruženým podnikem se rozumí kterýkoli přidružený podnik podniku držícího účast. Výrazem účast se označuje jeden druh přidruženého podniku. Odlišné výrazy, které pro popis vztahu mezi dvěma či více podniky používá směrnice Solventnost II, jsou uvedeny v příloze A závěrečné zprávy.
- 1.6. Tyto obecné pokyny se týkají způsobu nakládání s přidruženými podniky při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku a stanovování kapitálu v případě účastí ve finančních a úvěrových institucích. Výraz finanční a úvěrová instituce je vysvětlen v příloze B závěrečné zprávy.
- 1.7. Tyto obecné pokyny vycházejí z celostního přístupu. Nejdříve popisují určování jednotlivých druhů přidružených podniků, včetně účastí. Následně se zabývají způsobem nakládání s těmito druhy přidružených podniků, konkrétně s účastmi ve finančních a úvěrových institucích a strategickými účastmi. Závěrem obsahují pokyny ke způsobu nakládání s přidruženými podniky při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku standardním vzorcem nebo interními modely.
- 1.8. Zmiňují-li tyto obecné pokyny oceňování nebo hodnotu přidruženého podniku, doporučujeme bližší informace uvedené v článku 13 prováděcích opatření.
- 1.9. Obecné pokyny se týkají nakládání s přidruženými podniky včetně samostatných účastí. Ve většině případů bude určení přidruženého podniku stejné jak z hlediska podniku držícího účast jako samostatného subjektu, tak pro účely skupiny. V některých případech budou rozdíly: Vzhledem k předmětu

¹ Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 48–83.

² Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1–155.

³ Úř. věst. L 12, 17.01.2015, s. 1–797.

činnosti přidruženého podniku nemusí podnik držící účast ani přidružený podnik podléhat dohledu nad skupinou podle článku 213 směrnice Solventnost II. Může dojít k tomu, že několik subjektů ve skupině drží v určitém podniku podíl hlasovacích práv nebo základního kapitálu, které dohromady dosahují (nebo přesahují) 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu daného podniku. Takový podnik by se tedy na úrovni skupiny považoval za přidružený podnik. Je-li podíl jednotlivých subjektů ve skupině nižší než 20 %, na úrovni jednotlivého subjektu nebude žádný subjekt skupiny daný podnik považovat za přidružený.

- 1.10. Za určitých okolností se k výpočtu příspěvku takových podniků ke skupinovému solventnostnímu kapitálovému požadavku použijí ustanovení jednotlivého subjektu pro přidružené podniky. Tyto okolnosti jsou popsány v prováděcích opatřeních a v obecných pokynech orgánu EIOPA k výpočtu skupinové solventnosti.
- 1.11. Metodologii pro nakládání s jednotlivými druhy přidružených podniků obsahuje v podobě algoritmu rozhodování příloha C závěrečné zprávy. V souladu s obecným pokynem č. 4 a č. 7 vyžadují nepřímé finanční a úvěrové účasti dodatečnou analýzu a dodatečné výpočty. V některých případech se podíly posuzují stejně jako při použití standardního vzorce, pokud účast neexistuje.
- 1.12. Pokud nejsou určité pojmy definovány v těchto obecných pokynech, mají význam definovaný v právních aktech uvedených v úvodu.
- 1.13. Tyto pokyny jsou platné od 1. dubna 2015.

Obecný pokyn č. 1 – Určení přidruženého podniku a účasti

- 1.14. Podniky držící účast určí své přidružené podniky a účasti na základě posouzení jejich perspektivy jako jednotlivého subjektu.
- 1.15. Při určování přidruženého podniku na základě přímého či nepřímého držení vlastnického podílu podniky držící účast stanoví:
 - (a) svůj podíl na hlasovacích právech jako procentní podíl na hlasovacích právech určitého podniku,
 - (b) svůj podíl na všech třídách podnikem vydaného akciového kapitálu jako procentní podíl na vydaném akciovém kapitálu daného podniku bez ohledu na hlasovací práva.

Dosahuje-li v případě podle bodu a) nebo b) výše podílu nejméně 20 %, podnik držící účast bude se svou investicí v druhém podniku nakládat jako s účastí.

Jedná-li se o účast v pojišťovně nebo zajišťovně, pro niž platí směrnice Solventnost II, stanovení výše podílu podle bodu a) se obecně týká splaceného kmenového akciového kapitálu podle čl. 69 písm. a) bodu i) prováděcích opatření a stanovení výše podílu podle bodu b) splacených prioritních akcií podle čl. 69 písm. a) bodu v) prováděcích opatření.

- 1.16. Podniky držící účast musí být schopny určit, jak se změna akciového kapitálu přidružených podniků promítne při stanovování výše podílu podle předchozího

odstavce vždy, když budou v souladu s článkem 102 směrnice Solventnost II provádět výpočet svého solventnostního kapitálového požadavku.

1.17. Při určování přidruženého podniku podle čl. 212 odst. 2 směrnice Solventnost II na základě toho, že podnik držící účast může v jiném podniku uplatňovat dominantní nebo podstatný vliv, orgány dohledu vezmou v úvahu:

- (a) aktuální majetkový podíl, který v podniku má podnik držící účast, a jeho možné zvýšení v důsledku držení opcí, poukázek nebo obdobných nástrojů,
- (b) práva společníka, která podnik držící účast má ve vzájemné pojišťovně nebo podniku obdobného druhu, a možné zvýšení podílu těchto práv,
- (c) zastoupení, které podnik držící účast má ve správním, řídicím nebo dozorčím orgánu druhého podniku,
- (d) zapojení podniku držícího účast do tvorby strategie druhého podniku, včetně rozhodování o dividendách a jiném rozdělení zisku,
- (e) důležité operace mezi podnikem držícím účast a druhým podnikem,
- (f) výměnu osob, které řídí podnik držící účast a druhý podnik,
- (g) poskytování zásadních technických informací druhému podniku,
- (h) jednotné řízení podniku držícího účast a druhého podniku.

Počáteční stanovení, které podnik držící účast provedl podle bodu a) až h) tohoto odstavce, posoudí orgány dohledu.

Obecný pokyn č. 2 – Určení účastí ve finančních a úvěrových institucích

1.18. Podniky držící účast nakládají s přidruženým podnikem jako s finanční nebo úvěrovou institucí, jedná-li se o instituci uvedenou na seznamu nebo popsanou v souladu s čl. 4 odst. 1 a 5 směrnice 2013/36/EU nebo s čl. 4 odst. 1 směrnice 2004/39/ES. Tento popis obsahuje všechny instituce, které vykonávají funkce nebo činnost podle uvedených článků bez ohledu na to, zda se určitá instituce musí uvedenými články řídit.

1.19. Podniky držící účast zajistí, aby se s nepřímou účastí ve finanční nebo úvěrové instituci v podobě podílu na hlasovacích právech nebo základním kapitálu nakládalo stejně jako s přímou účastí.

Obecný pokyn č. 3 – Určení strategické účasti

1.20. Podniky držící účast určí strategickou účast v souladu s článkem 171 prováděcích opatření takto:

- (a) podniky držící účast, které pro výpočet svého solventnostního kapitálového požadavku používají standardní vzorec, určí strategickou účast bez ohledu na to, zda drží účast v pojišťovně nebo zajišťovně, finanční nebo úvěrové instituci, nebo v jiném přidruženém podniku,

- (b) podniky držící účast, které při výpočtu svého solventnostního kapitálového požadavku používají interní model, musí určit strategickou účast ve finančních a úvěrových institucích pouze za účelem posouzení použitelnosti čl. 68 odst. 3 prováděcích opatření.
- 1.21. K prokázání plnění požadavků článku 171 prováděcích opatření podniky držící účast nijak účast nerozdělí, aby pak jako se strategickými nakládali pouze s některými částmi. Je-li konkrétní účast označena za strategickou, pak:
- (a) jedná-li se o účast ve finanční nebo úvěrové instituci, jsou strategické všechny investice do jejího kapitálu,
 - (b) jedná-li se o jiný přidružený podnik, jsou strategické všechny akciové investice do účasti.
- 1.22. Pro doložení, že hodnota akciové investice bude podstatně méně volatilní, podniky držící účast v souladu s čl. 171 písm. a) prováděcích opatření zajistí, aby:
- (a) se účast i ostatní akcie zvolené jako základ srovnání oceňovaly z dlouhodobého hlediska jednotným a vhodným způsobem,
 - (b) zohlednily dopad vlastního vlivu na hodnotu účasti.
- 1.23. Pro doložení strategického charakteru investice podniky držící účast v souladu s čl. 171 písm. b) bodem i) až iii) prováděcích opatření:
- (a) uvedou období, v jehož průběhu bude platit strategie držení dané účasti,
 - (b) zohlední dopad tržních podmínek na hlavní podnikové směrnice,
 - (c) určí podstatné faktory, které ovlivňují nebo omezují schopnost podniku držícího účast svou strategii udržovat, a způsoby zmírňování vlivu těchto faktorů.
- 1.24. Při prokazování trvalé vazby podniky držící účast, v souladu s čl. 171 písm. b) bodem iv) prováděcích opatření, vezmou v úvahu tato hlediska:
- (a) zda mezi příslušnými dvěma podniky existuje stabilní vztah,
 - (b) zda je tento stabilní vztah výsledkem jejich úzké hospodářské provázanosti, sdílením rizik a výhod, nebo toho, že jeden podnik vystavuje rizikům podnik druhý,
 - (c) formu jejich vztahu, například vlastnictví, společné výroby nebo společnou distribuci, křížový prodej, zakládání společných podniků nebo vytváření jiných dlouhodobých provozních nebo finančních vazeb.
- 1.25. V souladu s čl. 171 písm. b) bodem v) prováděcích opatření považuje podnik držící účast, který je součástí skupiny, za hlavní podnikové směrnice, jež upravují nebo omezují činnost skupiny, hlavní podnikové směrnice vytvořené posledním mateřským podnikem, nebo směrnice vytvořené podnikem, který hlavní směrnice vypracovává pro skupinu jako celek.
- 1.26. Podniky držící účast zdokumentují způsob uvážení skutečností uvedených v článku 171 prováděcích opatření a v odstavcích 1.21 až 1.25, včetně dalších příslušných faktorů, společně s příslušnými podklady.

Obecný pokyn č. 4 – Rozsah výpočtů pro účely článku 68 prováděcích opatření

- 1.27. Při stanovování výše hodnoty účastí ve finančních a úvěrových institucích pro účely článku 68 prováděcích opatření podniky držící účast počítají i přímo či nepřímo držené akcie a jiné kapitálové položky.
- 1.28. Podniky držící účast použijí tyto přístupy:
- (a) u přímo držených podílů se pro účely článku 68 prováděcích opatření dle obecného pokynu č. 5 použije hodnota účasti ve finanční a úvěrové instituci ve výši stanovené podnikem držícím účast podle zásad oceňování podle směrnice Solventnost II;
 - (b) nepřímá účast ve finanční nebo úvěrové instituci prostřednictvím účasti v jiné finanční nebo úvěrové instituci se nepočítá podle článku 68 prováděcích opatření, protože již měla být započítána do hodnoty přímé účasti ve finanční nebo úvěrové instituci v souladu s bodem a);
 - (c) nepřímá účast ve finanční nebo úvěrové instituci se odečte pouze tehdy, nejsou-li přidružené podniky mezi podnikem držícím účast a finanční a úvěrovou účastí finanční a úvěrovou účastí;
 - (d) u ostatních nepřímo držených podílů ve finanční nebo úvěrové instituci se pro účely článku 68 prováděcích opatření použije hodnota účasti ve výši stanovené přidruženým podnikem podle článku 13 prováděcích opatření;
 - (e) hodnoty použité pro účely článku 68 prováděcích opatření musí představovat přímý či nepřímý poměrný vlastnický podíl podniku držícího účast na účasti ve finanční nebo úvěrové instituci.

Obecný pokyn č. 5 – Výpočty pro účely článku 68 prováděcích opatření

- 1.29. Při výpočtu 10% podílu položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bodech i), ii) iv) a vi) prováděcích opatření pro účely článku 68 řečených opatření podniky držící účast použijí položky primárního kapitálu ve výši před odečtením podle článku 68 prováděcích opatření ve vztahu k účastem ve finančních a úvěrových institucích.
- 1.30. Nepřekračuje-li hodnota všech účastí ve finančních a úvěrových institucích, které nejsou účastí podle čl. 68 odst. 1 prováděcích opatření, výše 10 % položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bodech i), ii), iv) a vi) prováděcích opatření pro účely čl. 68 odst. 2 opatření, nic se neodečítá a platí obecný pokyn č. 8 nebo 9.
- 1.31. Podniky držící účast použijí čl. 68 odst. 3 prováděcích opatření pouze tehdy,
- (a) pokud v souladu s obecným pokynem č. 3 doložily, že účast splňuje kritéria strategické účasti;
 - (b) pokud jsou podnik držící účast i účast zahrnuty ve výpočtech pro finanční konglomerát, k němuž patří, metodou č. 1 podle směrnice 2002/87/ES nebo metodou č. 1 podle směrnice Solventnost II.

Obecný pokyn č. 6 – Odečítání u účastí ve finančních a úvěrových institucích

1.32. Nelze-li od odpovídající třídy (tier) podle čl. 68 odst. 5 prováděcích opatření odečíst částky podle čl. 68 odst. 1 a 2 prováděcích opatření, pak:

- (a) nejsou-li odečítané položky zaříděny do tříd uvedených v čl. 68 odst. 5 prováděcích opatření, všechny částky se odečtou od položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bod i), ii), iv) a vi) prováděcích opatření;
- (b) přesahuje-li odečítaná částka výši částky, od níž má být v souladu s čl. 68 odst. 5 prováděcích opatření odečtena, odečte se takto:
 - (i) nástroje vedlejšího kapitálu tier 1 převyšující hodnotu položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bod iii), v) a písm. b) prováděcích opatření se odečtou od položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bod i), ii), iv) a vi) prováděcích opatření;
 - (ii) nástroje kapitálu tier 2 převyšující hodnotu primárního kapitálu zahrnutého v článku 72 prováděcích opatření se nejdříve odečtou od položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bod iii), v) a písm. b) prováděcích opatření a následně od položek zahrnutých v čl. 69 písm. a) bod i), ii), iv) a vi) prováděcích opatření až do úplného vyčerpání odečítané sumy.

Obecný pokyn č. 7 – Úpravy kvůli odečtení nepřímých účastí ve finančních a úvěrových institucích

1.33. Vyžaduje-li se odečtení hodnoty nepřímé účasti ve finanční nebo úvěrové instituci v plné nebo částečné výši, pak v souladu s článkem 68 prováděcích opatření a pouze pro účely výpočtu solventnostního kapitálového požadavku podniky držící účast:

- (a) o odečítanou částku sníží hodnotu přímo drženého přidruženého podniku, která je aktivem podniku držícího účast, jehož prostřednictvím se realizuje nepřímá účast ve finanční nebo úvěrové instituci;
- (b) se při úpravě podle bodu a) řídí postupem podle čl. 68 odst. 5 prováděcích opatření a obecným pokynem č. 6.

Obecný pokyn č. 8 – Použití standardního vzorce u přidružených podniků

1.34. Tento obecný pokyn se týká podniků držících účast, které při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku pro rizika, která jim plynou z přímo držených přidružených podniků, používají standardní vzorec.

1.35. Má-li podnik držící účast jako aktivum položky kapitálu přidruženého podniku a jejich hodnotu si v důsledku použití článku 68 prováděcích opatření v plné výši neodečetl od kapitálu, pak se výše rizikových požadavků u zbývající hodnoty těchto aktiv vypočítá podle standardního vzorce.

1.36. Podnik držící účast použije standardní vzorec takto:

- (a) s podíly na kmenovém nebo prioritním akciovém kapitálu přidruženého podniku se bude nakládat jako s akciemi a dle potřeby se použije podmodul akciového rizika;
- (b) s podíly v podřízených závazcích vydaných přidruženým podnikem se bude nakládat jako s finančními nástroji a podle potřeby se zohlední smluvní podmínky a použije se tlak trhu, včetně úrokové sazby, rozpětí, měny, koncentrace a ostatních podmodulů rizika podle potřeby;
- (c) se shora uvedenými podíly, které mají znaky akcií i dluhopisů, se bude nakládat podle obecného pokynu č. 5 Obecných pokynů k způsobu nakládání s tržním rizikem a rizikem selhání protistrany ve standardním vzorci.

Obecný pokyn č. 9 – Použití interních modelů u přidružených podniků

1.37. Tento obecný pokyn se týká podniků držících účast, které při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku pro rizika, která jim plynou z přidružených podniků, používají úplný nebo částečný interní model.

1.38. Má-li podnik držící účast jako aktivum položky kapitálu přidruženého podniku a jejich hodnotu si v důsledku použití článku 68 prováděcích opatření v plné výši neodečetl od kapitálu, pak se rizika plynoucí ze zbývající hodnoty těchto aktiv postihnou v interním modelu.

1.39. V interním modelu podnik držící účast postihne všechna významná kvantifikovatelná rizika plynoucí z jeho přidružených podniků a zohlední, nakolik jsou přidružené podniky, včetně akciových podílů a podílů v podřízených pasivech, riziku vystaveny. Příslušná opatření k těmto rizikům se promítnou do modelu.

1.40. Provádí-li podnik držící účast výpočet solventnostního kapitálového požadavku na úrovni jednotlivého subjektu pro určitou účast nebo určitý přidružený podnik způsobem, v němž se zohledňují rizika pro hodnotu podkladových aktiv a pasiv daného přidruženého podniku, musí dbát na to, aby byl tento výpočet na úrovni jednotlivého subjektu řádný, a výpočet nenahradí konsolidovaným výpočtem, jako kdyby podnik držící účast a jeho přidružený podnik tvořily skupinu podle směrnice Solventnost II.

Pravidla pro dodržování pokynů a podávání zpráv

1.41. Tento dokument obsahuje pokyny vydané v souladu s článkem 16 nařízení EIOPA. V souladu s článkem 16 odst. 3. tohoto nařízení jsou příslušné orgány i finanční instituce povinny vynaložit veškeré úsilí, aby se danými obecnými pokyny a doporučeními řídily.

1.42. Příslušné orgány, které se těmito pokyny řídí nebo budou řídit, by je odpovídajícím způsobem měly začlenit do svého rámce regulace či dohledu.

- 1.43. Do dvou měsíců od vydání pokynů v národním jazyce příslušné orgány sdělí orgánu EIOPA, zda se pokyny řídí nebo hodlají řídit, jakož i odůvodnění v případě, že se pokyny řídit nebudou.
- 1.44. Pokud příslušný orgán v řádné lhůtě uvedenou informaci neposkytne, bude se mít za to, že se směrnicemi neřídí, a tato skutečnost bude zveřejněna.

Závěrečné ustanovení o přezkoumání

- 1.45. Tyto obecné pokyny přezkoumává orgán EIOPA.